

Opgaver, som det ikke mægtede at løse. Den Anskuelse, som jeg i sin Tid tillod mig at udtale, da parlamentariske Kommissioner vare foreslaaede om den administrative Ordning og om Skolevæsenet, gif ud paa, at man ikke vilde være istand til at magte gennem nogen af vor. Midte udtagen Kommission den særdeles store og vanskelige Opgave, som var stillet; og som Medlem af Forsamlingen, ønsker jeg ikke, at den skal komme til at indtage en mindre heldig Stilling derved, at den forsøger paa Noget, som den ikke praktisk er istand til at føre igjennem; jeg vilde anse det for et Skaar i Folkethingets Værdighed, om det havde forsøgt paa at behandle i en parlamentarisk Kommission det hele Spørgsmaal om den administrative Ordning og saa maatte være kommet til det Resultat, at det var Mere, end en saadan Kommission var istand til at overvinde. Noget Egnende gjælder med Hensyn til Spørgsmaalet om Almueskolevæsenet, skjøndt jeg forresten indrømmer, at det er en Side, der noget mindre end den anden nys omtalte vilde have ligget over vore Kræfter. Men hvad det navnlig kommer an paa, er at holde sig skarpt for Die, hvad egentlig Betydningen af en parlamentarisk Kommission er; og her er jeg saa heldig igjen at kunne henholde mig til, hvad det ærede Medlem for Nyborg yttrede. Den parlamentariske Kommissions egentlige Betydning ligger i Opklaringen af faktiske Forhold. Naar der findes en Sag, hvori enten en Regjering vrangvillig holder sig tilbage fra at give Dplysninger, eller hvor Forhold af særegen Bessaffenhed kunde gjøre, at man nærer nogen Tvivl med Hensyn til den fulde Albenhed og Uforbeholdenhed af de Dplysninger, der bringes tilveie gennem Andre, da er Dieblikket kommet for en Forsamling til at benytte en parlamentarisk Kommission. For at nævne et lille Exempel, der kan gjøre Forholdet klart, skal jeg sige, at, dersom der blev Spørgsmaal om en Krigsførelse eller en enkelt Del af en saadan, om et enkelt Vaabens eller en bestemt Administrationsgrens Forhold under en Krigsførelse eller noget. Saadant, hvor det først og fremmest kommer an paa gennem et Forhør af Embedsmænd og

private Personer at konstatere faktiske Ting, som ad den Veie lettere end ad nogen- somhelst anden kunde bringes tilveie, tror jeg, at Dieblikket er kommet til at benytte en parlamentarisk Kommission. Der har, saavidt mig bekjendt, ikke været Forslag fremme til at benytte en parlamentarisk Kommission i saadanne Tilmed (Stemmer: Jo!). Nei, jeg tror ikke, at der har været Forslag fremme om at benytte parlamentariske Kommissioner paa den Maade; der er faldet Utydninger i den Retning, men jeg tror, at der aldrig er blevet stillet noget Forslag; men det er jo ogsaa kun et Exempel, jeg har villet anføre. Der kunde tænkes endnu flere forskjellige Forhold, hvor det kunde være rigtigt at benytte denne Veie, men netop i det, som det ærede Medlem for Nyborg yttrede, at der ved denne Leilighed ikke er Tale om Undersøgelse af faktiske Forhold, men alene af historiske og retlige Forhold, ligger der, at det er urigtigt at nedsætte en parlamentarisk Kommission om et Spørgsmaal som dette. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) udtalte den Anskuelse, at det kunde være rigtigt alligevel at nedsætte en parlamentarisk Kommission, om ikke for Andet, saa for at komme til at klare Spørgsmaalet om, hvorledes en sliq Kommissions statsretlige Stilling er; uen er det dog ikke bedst at lade et saadant Spørgsmaal vente, indtil det af andre Grunde er nødvendigt at nedsætte en parlamentarisk Kommission? — Smidlertid ville de ærede Medlemmer gøre mig meget stor Uret, dersom de tilskrive mig den Dvertro, at det skulde være mig muligt ved nogen Udtalelse nu at standse Vedtagelsen af den foreliggende Beslutning. Efterat der nu er foreslaaet en parlamentarisk Kommission den ene Gang efter den anden, og efterat disse Forslag ikke ere blevne gennemførte, er der hos en Del ærede Medlemmer kommet en stærk Appetit efter parlamentariske Kommissioner, ligemeget hvad det drejer sig om; jeg er ikke i nogen Tvivl om, at et hvilket som helst Forslag om en parlamentarisk Kommission vilde alene paa Grund af dette Ord iforveien have en meget stor Stemning for sig hos Udskillige. Jeg